

Dopad sankcí není pro českou ekonomiku dramatický

23. října 2014, Praha: Sankce narušující ekonomické vztahy EU a Ruska si nikdo nepřál. Jsou však výsledkem jednání ruské strany. Největší dopad sankcí pocítí klesající ekonomika Ruské federace a její státní pokladna. Současně hrozí, že se z Ruska stáhnou zahraniční investoři a zahraniční firmy přeorientují výrobu jinam. Dle ekonomických propočtů by se sankce mohly dotknout HDP ČR ve výši 0,03 %, což je marginální. Významný dopad ale mohou pocítit jednotlivé firmy, kterým se na ruském trhu daří. Pro samotný business bude také těžké znovu navázat obchodní vztahy, pokud se nyní zpřetrhají. Důvěra je v obchodě důležitým aspektem. O efektivnosti a dopadu sankcí proti Rusku, respektive proti EU, diskutovali renomovaní ekonomové dne 23. října v Evropském domě v Praze.

Diskuzi zahájil vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR **Jan Michal**, který krátce shrnul vývoj v oblasti vztahů EU-Rusko, jakož i EU-Ukrajina v kontextu Východního partnerství. Upozornil, že ekonomické sankce EU byly přijaty jako důsledek ruské anexe Krymu a konfliktu na východní Ukrajině, kdy diplomatická vyjednávání nebyla úspěšná.

Dopady sankcí na české firmy budou zejména nepřímé, tj. sníží se export do zemí, které mají s Ruskem velký objem obchodu. Dle **Karla Havlíčka**, předsedy představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, bude největší dopad na Rusko. „*Firmy svůj obchod přeorientují a je otázka, kdy a v jaké míře se do Ruska opět vrátí*“, vysvětlil Havlíček. Právě důvěra ve vzájemný business je velmi důležitá a těžko se dává opět dohromady.

Miroslav Zámečník, poradce prezidenta Hospodářské komory České republiky, demonstroval, do kterých zemí směřuje největší podíl českého exportu (měřeno hrubou přidanou hodnotou). K takovým zemím patří Německo (21,4 %), ale překvapivě i USA (5,3 %), které tak přeskočilo Rusko (3,5 %). Pro ČR by pak sankce mohly znamenat pokles HDP o 0,03 % za předpokladu, že se to bude týkat vývozu obráběcích strojů. „*V makroekonomickém vyjádření to tedy není drastické číslo, dopad však může být významný pro ty firmy, které jsou na ruském trhu z hlediska podílu na svém celkovém odbytu nadprůměrně závislé*“, říká Zámečník.

Dle Helyny Horské, hlavní ekonomky Raiffeisenbank, pocítuje česká ekonomika jako celek přímý dopad protiruských sankcí zatím okrajově. Zasažené firmy jsou samozřejmě pod větším tlakem - musí hledat náhradní odběratele či upravovat výrobní program. Protiruské sankce nedopadají na ČR jen přímo, ale nepřímě přes naše exportní trhy, především pak Německo. Kdyby Německo nebylo schopné pootočit kormidlo exportní politiky z východu zpátky na západ, můžeme se obávat zpomalení růstu ekonomiky. „*Návrat recese do českých luhů a hájů z důvodu protiruských sankcí nečekám*“, uvedla Horská. Sankce však budou mít dle jejího názoru největší dopad na státní pokladnu Ruské federace, jejíž obsah je svázán s cenou ropy a kurzem rublu k americkému dolaru. „*Dosud byl vliv nižší ceny ropy kompenzován klesajícím kurzem rublu – celkový dopad na příjmy ruského státního rozpočtu byl tedy neutrální. Problém pro Rusko nastane, pokud bude cena ropy nadále klesat či rubl posílí*“, vysvětlila Horská.

V tom, že jsou dopady na český business prozatím malé, se shoduje i **Vilém Semerák**, ekonom z CERGE-EI. „*Prostor pro škody je nižší i díky tomu, že přes zahrnutí Ruska mezi prioritní země v české strategii na podporu exportu zůstala role RF v českých exportech relativně nízká a již v roce 2013 se dokonce dále snížila na 3,7 %*“, upozorňuje Semerák. ČR dále pomáhá i to, že většina dosud přijatých sankcí se přímo netýká hlavních položek českého exportu. V případě ČR tak mohou větší roli hrát nepřímé a sekundární vlivy související s dopady sankcí na zdraví ekonomiky RF a EU. Vyčíslit tyto sekundární náklady je složitější, všechny dostupné informace však naznačují, že celkové ekonomické dopady dosud přijatých sankcí na ČR budou i s těmito efekty nízké. Reálné dopady sankcí dále snižují i pravděpodobné reexporty

části výrobků přes třetí země, v delším období pak některé evropské firmy mohou reagovat i přesunem části výroby do jiných teritorií. „Otázka je, co bude dál, když sankce nezaberou“, uzavřel debatu Semerák.

Všichni panelisté se shodli, že dotace na proexportní politiku nejsou vhodnou cestou, jak by vláda měla českým podnikům v reakci na sankce pomoci. Prvotní by měla být podpora konkurenceschopnosti českého průmyslu.

Fotografie z akce

Další informace o akci

Debatu pořádaly dne 23. října 2014 Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR s Hospodářskou komorou ČR a CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací o akci naleznete [zde](#).

Kontakt pro novináře

Alena Mastantuono

Ředitelka CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu

Tel: +32 2/502 07 66 / Tel: +420 246 031 707 (pouze pro volání z ČR) / www.cebrecz

O CEBRE

CEBRE - Česká podnikatelská reprezentace při EU byla vytvořena Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, aby prezentovala a obhajovala české podnikatelské zájmy před evropskými institucemi a u evropských podnikatelských federací přímo v Bruselu.

Partneři debaty:

Mediální partneři debaty:

Tato debata je organizována jako součást projektu Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU. Více informací na prague@cebrecz.

